

Nr 422.

Av herrar **Pettersson** i Dahl och **Nilson** i Spånstad, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 246, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m.

I årets proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område föreslås en omläggning av producentbidraget på mjölk. Jordbrukskommittén har framfört vissa önskemål härom, och med anledning härav har inom livsmedelskommissionen i samråd med Svenska mejeriernas riksförening undersökts möjligheten av en sådan omläggning av producentbidragen, att dels de minsta jordbruken kunde erhålla en något bättre inkomst av mjölkproduktionen än för närvarande och dels från bidragens totalsumma, vilken i inkomst- och kostnadskalkylen för produktionsåret 1943/44 upptagits till 44 miljoner kronor, kunde frigöras ett visst belopp att användas för ytterligare lokal differentiering av mjölkpriserna. Dessa undersökningar ha givit till resultat att ett förslag utarbetats, vilket godkänts av såväl livsmedelskommissionen och dess råd av Svenska mejeriernas riksförening. Förslaget har sedan godkänts även av statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, som upptar detsamma som eget förslag i jordbrukspropositionen.

Förslagets innebörd är den, att bidragen till de mindre leverantörerna skola höjas samtidigt som bidragen till de större leverantörerna successivt sänkas. Förslaget står sålunda i princip i god överensstämmelse med ändamålet med producentbidragen, nämligen att stödja småbruket och de ofullständiga jordbruken överhuvudtaget, då dessa för sin inkomst i mycket hög grad äro beroende av mjölkförsäljningen. Man kan emellertid fråga sig, om förslaget ger de mindre jordbrukarna så stor merinkomst av mjölken, som skulle kunna anses önskvärt. Småbruket har under de nu rådande krisförhållandena arbetat under svåra förhållanden, och dess produktionsmöjligheter ha minskats i rätt väsentlig grad. Sålunda har bland annat större delen av den inom landet odlade spannmålen måst användas direkt för folkförsörjningen. Samma är förhållandet med skummjölken, som normalt användes för ungdjurs- och svinuppfödning. Härtill kommer att tillgängliga kraftfodermedel icke svarat mot behovet. En prispförbättring på småbrukets saluprodukter, som låter detta intaga en mera gynnad ställning i inkomsthänseende än hittills, anse vi därför synnerligen önskvärd.

Enligt vår mening är det därför lämpligt att öka bidragen till de mindre leverantörerna jämfört med Kungl. Maj:ts förslag. Enligt detta skulle pro-

ducentbidraget för de första 200 kg mjölk, som levererats per månad, bli 4 öre per kg och för de följande 300 kg 3 öre per kg samt för de där-
efter följande 300 kg 2 öre o. s. v. Enligt nu gällande bestämmelser ut-
går bidraget med 3 öre per kg för 650 kg per månad, dock att efterregle-
ring vid årets slut sker, så att bidrag för varje månad utgår efter 650 kg
eller för sammanlagt 7 800 kg per år, oberoende av om leverantören nått
upp till denna årsmängd eller ej. Det torde vara lämpligt att fortfarande
låta bidraget för leveranser upp till 650 kg per månad, resp. 7 800 kg per
år utgå med likartat belopp. Vi föreslå emellertid, att bidraget höjes från
nuvarande 3 öre per kg till 4 öre per kg.

I propositionen föreslås en arealspärri för producentbidragen, så att dy-
lika ej må utgå till större brukningsdelar än med 40 hektar åker. Vi anse
emellertid, att gränsen kan sänkas till 25 hektar. Vidare anse vi det önsk-
värt, att bidrag ej heller måtte utgå till andra jordbrukare än dem som vid
taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt påförts ett beskatt-
ningsbart belopp av högst 500 kronor per år, d. v. s. samma gräns, som
gäller för utdelning av rabattkort för matfett.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte uttala sig för, att producentbidrag
för mjölk må utgå med ett belopp av 4 öre per kg för le-
veranser upp till 650 kg per månad och 7 800 kg per år,
dock att bidrag ej må utgå till jordbrukare med större
åkerareal än 25 hektar och ej heller till jordbrukare, som
vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt på-
förts högre beskattningsbart belopp än 500 kronor per år.

Stockholm den 25 maj 1943.

Anders Pettersson
i Dahl.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.
